

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egy évre 5 pengő Ft Félévre 2 5/8 pengő Ft
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 10 fillér. Jugoszláviában
1 dinár. Ausztriában 20 Groschen.

POLITIKAI HETILAP
SZERKESZTIK:
DR. ELEK HUGÓ és MANN HUGÓ

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VIII., Rökk Szilárd uca 3. szám
Telefon: József 308—96
Vasárnap (d. u. 4-16): T. 245 81. 245—82.

Pokolgépes merényletet követtek el Bratianu román miniszterelnök ellen (?)

Vasárnap éjszaka több határszéli városból egybehangzó hírek érkeztek Bratianu meggyilkolásáról

A román határt teljesen elzárták a külvilágtól és a merénylet ellenőrizhetetlen hírét hivatalosan nem erősítették meg

Vasárnap délután futótüzként elterjedt a hír a fővárosban, hogy Bratianu román miniszterelnök ellen merénylet következett el. Percről-percre csengett szerkesztőségünkben a telefon, olvasóink érdeklődtek, hogy mi igaz a merényletből. A hírek Budapestben való elterjedése előtt már rendelkezésünkre állt debreceni tudósítónknak egy jelentése, amely arról számolt be, hogy román megszállt területekről érkezett hírek szerint valóban megtörtént a merénylet. A külvilágtól elvágtat Romániával a telefon és távirószekrények hiánya miatt nem tudunk érintkezésbe lépni. Beszélünk az összes Romániába vezető határállomással, amelyek közül egyesek megerősítették a hírt, mások ellenben kijelentették, hogy nem hallottak a merényletről semmit. Más, hivatalos helyeken semmit sem tudnak az állítólagos merényletről. Kötelességünknek tartjuk azonban, hogy beszámoljunk az elterjedt hírekről, amelyet természetesen csak fantáziával közzélnék és amelyről alábbi tudósításunk számol be.

Debrecen, július 24.

(A Hétfői Napló tudósítójának telefonjelentése.) A ma délelőtt román megszállt területekről Debrecenbe érkező vasutasok óriási feltűnést keltő hírt közöltek. Az egyelőre

ellenőrizhetetlen hírt szerint pokolgépes merénylet következett el Bratianu Jónel román miniszterelnök ellen, aki áldozatul esett a merényletnek.

Hogy a merénylet hol és miként történt, arról semmi közelebbit nem lehetett megtudni. A megszállt Nagyváradról és környékéről vasárnap Debrecenbe érkezett utasok ugyancsak beszámoltak arról, hogy

Romániában is elterjedt a híre az állítólagos pokolgépes merényletnek.

A Hétfői Napló tudósítója vasárnap délelőtt telefonon érdeklődött Biharkezesen a romániai városok legközelebbi magyar határszéli városában. Érdeklődésünkre

a biharkeresztesi határrendőrségnek kijelentették, hogy a hír hozzájuk is eljutott már, a határrendőrség is érdeklődött bővebb részletek után, hivatalosan azonban a hírt sehol sem erősítették meg.

Románia ebben a pillanatban teljesen elzárva a külvilágtól és így lehetetlen ellenőrizni, hogy valóban megtörtént-e a merénylet.

A hír lehetőségét alátámasztani látszik az a körülmény, hogy mint ismeretes, Bratianu miniszterelnök a legkezelebbi ellentétben áll Maniuval és Averescu tábornokkal, a származott Károly trónörökös törhetetlen hívével. Tulajdonképpen Bratianu és Károly trón-

örökös állnak szemben egymással és nem lehetetlen, hogy a király halálát követő időben az elszabadult pártzenvedélyek kitérésének következménye az állítólagos merénylet.

Vasárnap Debrecenbe érkezett hírek szerint különben Romániában nagyarányú csapatost-áthelyezések történtek.

A román hadseregnek mintegy kilencven százaléka tudvalevően Károlypárti s feltétlenül híve a most hátterbe szorult Averescunak.

Éppen ezért a román regatból most az erdélyi városokba újabb csapatostek érkeztek, az Averescu-hű ezredeket pedig a leg-

utóbbi napokban régi állomáshelyükről át helyezték. Az áthelyezésnek az a célja, hogy a Károlypárti katonai ezredeket régi környezetükből kiragadva, új állomáshelyre kerüljenek, amelyeknek polgársága más érzelmű, nem Károlypárti Hír szerint ezek a katonai csapatost-áthelyezések sikerrel végződtek s most azok az ezredek, amelyek Károlypártiak, teljesen el vannak zárva a más érzelmű polgárságtól.

A román követségen semmit sem tudnak a merényletről

A merényletről szóló és egyszerre három oldalról érkező hír

ellenőrzését minden lehető formában megkíséreltük. A késő éjszakai órákig azonban sehol sem lehetett hivatalos formában felvilágosítást kapni az ügyről.

Érdeklődünk a román követségen is, ahol kijelentették, hogy a mai napon Romániából semmiféle távirat nem érkezett,

a követség semmit sem tud az állítólagos merényletről

és így nem nyújthat közelebbi felvilágosítást.

Százegy ágyu dörgése mellett temették el vasárnap Ferdinánd román királyt Carmen Sylva, a költő-királyné mellé

Négyszáz templom harangzuga közben ezer pap, a gyermekkirály, a Hohenzollern és a Hohenlohe hercegek kísérték utolsó útjára a román hadsereg zászlói alatt

Bukarest, július 24.

(A Hétfői Napló tudósítójának telefonjelentése Belgrádon keresztül.) Vasárnap érkezett el utolsó állomásához az elhunyt román király temetési szertartása. Reggel nyolc órakor kezdődött az aktus óhíti istentisztelettel. A szertartás három részek, tizenkét püspök és száz pap végezte. A cotroceni palota nagyertermében volt felravalozva a koporsó.

A koporsó mellett térdelt az özvegy királyné, Mihály, a gyermekkirály, Helena anyahercegnő, Mária Jugoszláv királyné, Miklós herceg és Helena hercegnő, valamint a temetésre érkezett Hohenzollern és Hohenlohe hercegek.

A palota disztermei és szalonjai megteltek a gyászoló közönséggel. Románia minden előkelősége, egyházi, társadalmi és politikai férfiak tömege hullámzott a termekben, itt-ott elvegyült köztük a Hohenzollern házbéli rokonhercegek fényes, idegen egyenruhája. Egy óra hosszat tartott a gyászistentisztelet.

A teremben, ahol a ravatalt felállították,

mélyszégy, tompa esend volt, amelynek komolyságát csak néha-néha szakították meg a királyi család nőtagjainak elcsukló zokogása.

Az istentisztelet után a hadsereg legidősebb tábornokai s az elhunyt király hadsegédei ágyutalpra helyezték a koporsót. Az ünnepi gyászaktust százegy ágyulövés jelezte a gyászoló fővárosnak, mire ebben a pillanatban

négyszáz bukaresti templom harangja egyszerre megkondult.

Harangzuga közben indult el a gyászmenet és végig a város utcáin százezernyi tömeg sorfala között haladt. A gyászmenet élén a városi prefektus, utána díszbeöltözött, gyászfátyolos lovasszázad következett. A díszszázad mögött egyházi előkelőségek haladtak, majd nyomban utánuk a hadirokkantak küldöttsége, akik mögött vitték a királyság minden ezredének zászlaját.

A gyászkoesi mögött a királyi család tagjai jöttek akik a gyermekkirályt fogták körül.

Buzdugan, a semmitörzsek elnöke, és Miron patriárka a királyi családdal egykorban mentek. Utánuk a kormány, a diplomáciai kar, a parlament és más előkelő testületek képviselői. Prezant tábornok, volt hadsereg-jáparancsnok, Ferdinánd király kedvelt katonája a koronát vitte, Mardoarescu a román hadsereg legöregebb tábornoka pedig a kormánypalotát. Bukarest épületei mindegyike, amerre a menet elvonult, feketével voltak bevonva.

Tíz kilométernyi utat tett meg a koporsó a gyászoló közönség tizezreinek sorfala között

míg tizenegy órakor megérkezett a pályaudvarra. Itt ismét a hadsereg legöregebb tizenkét tábornoka emelt vállára akoporsót s elhelyezte a várakozó díszvonatban. Az első kocsi volt a koporsó, a többiben pedig a királyi család, a régensstanés és a külföldi diplomáciai testület tagjai foglaltak helyet. A különböző egyházi, katonai, polgári előkelőségek, valamint az újságírók négy más különvonaton indultak a koporsót vivő szerelvény után. Déltűn fél négy órakor érkezett Curtea

de Arges-ba a gyászvonat, ahol a román királyok temetkezési helye van. *Curtea de Arges kis városka, a Kárpátok lábánál terül el, a 18. században az akkori Oláhország fővárosa volt. A pályaudvaron a helyi hatóságok, az egyház és más városi testületek küldöttei, valamint 12.000 román közönség várta a gyászvonatra. A koporsó megint a tábornokok emeltek le a vonatról és ráhelyezték a gyászkosztak szolgálgó ágytalpra. Ebben a pillanatban újra százegyes ágylóvész dördült el egymásután és megkondultak a városka harangjai.*

Ágyudörgés és harangzúgás közben indult el dűböröge az ágyuskoest.

Mögötte lassan megindult az óriási gyászmenet, amelyben a legimpozánsabb benyomást a menet elején haladó ezer pap keltette. Egy óral utján megrékelt a gyászmenet a városka kolostorához. A gyászmenet óriási félkörben sorakozott fel a kolostor köré és a koporsó mintha uszna a tömeg fölött, a tábornokok vállán megindult a szentély felé. Mögötte csak a királyi család, a régensnácés tagjai és a legtekintélyesebb egyházi, katonai és politikai előkelőségek haladtak. A kolostorban újabb gyászszertartás követ-

kezett és a királyi ház tagjainak csöndes soko-gása mellett örök nyugalomra helyezték **Ferdinánd király hült tetemét,**

Károly király és Erzsébet királyné koporsói mellé. A temetés pontosan öt órakor ért véget. Közben Romania összes helyőrségeinek ágyú százegyes lövést adtak le és Romania összes harangjai zúgtak. Öt óra után néhány perccel már csöndes volt a ceteres de argesi kolostor környéke. Romania népe elbuszult, eltemette királyát...

Bukaresti küldöttség Károly hercegnél

Páris, július 24.
Az Intranszigeant jelentése szerint Károly herceg több politikai személyből álló küldöttséget fogadott. A küldöttség tagjai Bukarestből utaztak a román hercegre. Az Intranszigeant kijelenti, hogy megerősítik azt a hírt, mely szerint Károly román herceg mindaddig nem határoz, amíg a bukaresti gyászünnepségek véget nem értek.

Párisban „Károly román királyt” éltették Ferdinánd király gyászrekviemjén

Páris, július 24.
Károly román herceg, valamint számos diplomata, katonai és polgári hatóságok képviselői vettek ma részt Ferdinánd román király temetésé alkalmából az itteni román

templomban tartott gyászistenmisztelen. Károly herceget a templomból való kilépése alkalmával néhány román diák hangos éljenzessel s „Eljen a király” kiáltásokkal fogadta.

A budapesti diplomáciai testület részvételével folyt le vasárnap délelőtt a román követség rekviemje

Vasárnap, Ferdinánd román király temetésének napján az elhunyt király lelkiüdvéért gyászrekviemmel rendezett a budapesti román kir. követség. A gyászrekviem megőzőleg, vasárnap délelőtt félhét órakor

A király-utcai Gószud alapítványi hátsban lévő ügynökei kápolnában

Boguljevics, görögkeleti plébános nagymisét tartott és félszenes imát mondott Ferdinánd király lelkiüdvéért. A gyászszertartáson bevont kápolnában tartott gyászszertartáson nagyszámban jelentek meg

a budapesti román kolónia tagjai.

Délelőtt félhét órakor a budapesti román királyi követség Horánszky-utcai palotájában tartott gyászrekviem.

A követség Horánszky-utca 13. szám alatti épületének utcai frontját a gyászszertartás alkalmából *emeltek megvaságyú gyászleplel vonták be.* Az ugyancsak fekete drapériával bevont kapujában fehérkesztyűs, frakkos urak, a román követség tagjai fogadják a gyászrekviemre érkezőket.

Egymásután érkeznek a palota elé autókban a budapesti diplomáciai testület tagjai, követség, ügyvivők, követségi tanácsosok részint frakkban, részint országuk egyenruhájában.

A követség nagy fogadótermének végén, melyet a hozzátartozó helyiségekkel együtt szintén gyászleplel vonták be és kápolnaszerűen kápezték ki,

oltárt emeltek. Előtte nagy katalák áll, melyen a jelképes koporsót borsószínű bársonyleplel takarták le. A koporsó

előtt Ferdinánd király emeres jelvénye a királyi korona, alatta a jellegzetes kettős F. monogrammal.

A katalák körül délszaki növények, kandelaberek s gyertyák hatvan exist gyertyatartóban.

A gyászrekviemben megjelent előkelőségek zsefűlőg megöltötték a fogadóterem valamennyi helyiségét. A Bukarestben idező *Stitcea Trajan*, budapesti román követ kivételével, megjelent a gyászrekviemben *Marchutescu Georges* követségi tanácsos és *Parasztescu Poliphron* ezredes, román katonai attasé vezetésével a budapesti román követség valamennyi tagja. A katonai attasé, a román hadsereg diszpenzárhájában jelent meg, rendjeleit a gyász jelűű fekete fátyol fedte. Errekes szines képet mutatott a végességű fekete terméken, a külföldi államok követneinek különbözőszínű diszpenzárhájában. A gyászrekviemben megjelent a budapesti angol, francia, német, holland, spanyol, belga, osztrák, cseh követ, az olasz követ távollétében az olasz követ képviselője a budapesti olasz követség egyik tanácsosa gróf Karátsonyi Jenő, a mállai rendminisztere, a török ügyvivő, a lengyel főkonul, a görög követség tanácsosa, s a többi Budapesten lévő követség megbizottai. A román követség meghívására

megjelent a gyászistenmisztelen a magyar külügyminisztérium képviselőiben **Walkó Lajos** külügyminiszter és **hárd Fest** külügyminiszteri tanácsos, a főváros képviselőiben pedig **Folkusháry Lajos** alpolgármester.

A gyászszertartáson, amelyet *Boguljevics György*, román plébános celebrált, résztvett a budapesti román kolónia több tagja is.

a fővárosi törvény reformtervezete meg-egyeznek a vármegyei törvényhatóságok reformtervezetével.

Ez a terv lenne az a bizonyos *kiigyalés*, amely a tulajdonképeni adminisztrációt vezégné. Természetes, hogy a közgyűlésekben a törvényhatóság által saját kebeléből választott tagok legalább kétszer annyian kell, hogy legyenek, mint akik hivatalból tagjai a bizottságnak hogy ilymódon az autonómia sérültsége biztosítható.

Szerves reformra van szükség az öre-
mek adminisztrálásának kérdésében is, mert az a kérdés a törvényhatóság anyagi helyzetét közelről érinti.

— A felekezési fórumok tekintetében is egységes reformra van szükség valamennyi törvényhatóságra vonatkozóan. E térer ugyan olyan kaosz van hogy *segédkönyvek nélkül e labirintusban a legelőször nagy köz-igazgatási szakember is alig igazodik el.* Másrészt pedig itt is, mint a bíróságnál, az

a helyzet, hogy a legkisebb *bagatellügyek a különböző jogorvoslati módok: felekezések, felülvizsgálat és ujrafelbontás kérelmek révén végezdényben minden esetben a miniszteri felekezethetők.* Ez az eljárás az ügyek elhuzódását és az aktáiümegek gyár-tását jelenti.

— Amennyiben az új fővárosi törvény és általaiban a közigazgatási reform ezek közül a keretek között marad, csak örmel kell azt átdölnösi a magam részéről azonban semmiesetre sem vagyok hajlandó olyan reformtervezethez hozzájárulni, amely csak a legkisebb mértékben is megcsor-bítja az önkormányzati jogokat.

Az új fővárosi törvény — mint *Scitovszky Béla* belügyminiszter környezetéből érthetünk — csak *kétdéssel kerül a képviselőház elé*, amennyiben a belügyminiszter a vármegyei törvényjavaslattal, amely a vidéki törvényhatóságok ujjaszervezéséről intézkedik, *előbb akarja letárgyaltatni.*

A hercegprimás nyugtalanul töltötte a vasárnapra virradó éjszakát, de napközben javult az állapota

Esztergom, július 24.

(A Hétfői Napló tudósítójának telefon-
jelentése.) Vasárnap ismételtén a nagybeteg hercegprimás állapota iránt érdeklődött az egész ország, mert az a hír terjedt el, hogy a hercegprimás állapotában rosszabbodás következett be. Vasárnap egész napon át ostromolták a hercegprimási palota telefonját Budapestről és a vidékről az érdeklődők.

A Hétfői Napló tudósítójával az esztergomi hercegprimási palotában közölték, hogy a nagybeteg *Csernoch János* bíboros hercegprimás, aki az elmúlt héten napközben már elhagyhatta betegágyát s néhány órát a karosszékben tölthetett,

szombaton gyengébben érezte magát s *ágyát el sem hagyta.*

A beteg, aki egymásután több éjszakát nyugodt álomban töltött, a szombatról vasárnapra virradó éjszakát

nyugtalanul töltötte

ágyában s csak keveset aludt, egész éjszaka az apólonóvér volt mellette. Habár láthatólag rosszabbul érezte magát Géménicájára, mint napokkal ezelőtt, állapota annyira még sem rosszabbodott, hogy kezeelővőseit éjnek idején hivatalni kellett volna.

Vasárnap reggel a hercegprimás valamivel jobban érezte magát, elküldötte a reggelt is, majd néhány órán át aludt. Délben elfogyasztotta ebédjét, délután öt órakor pedig megjelent nála kezeelővőrsz, dr. *Göncsy Béla* esztergomi körkórházi főorvos, aki a megejelt orosz utazgatást *górán konstátta*, hogy ömnenicájára ugyan gyengélkedik, de

állapotában semmimély újabb rosszabbodás nem történt.

A hercegprimás a vasárnapi napot *lázmentesen töltötte.*

A késő éjjeli órákban ujbból érdeklődésünkre közölték, hogy a hercegprimás állapota továbbra is változatlan.

Huszonhat új villanyrendőrt állítanak fel Budapest forgalmi gócpontjain

9500 autó és motorbicikli fut az utcákon

Az egyre rohamosabban szaporodó autók és motorkerékpárok kérdése új feladatokat elé állítja a közlekedési rendőrséget. A néhány hónappal ezelőtt megszerzett közlekedési rendőrség összesen 64 főből áll. Ilyen csekély létszám mellett lehetetlen elvégezni a nagyjelentőségű feladatokat és ezért tervehettek a közlekedési rendőrség kibővítését. Eddig

kétszázötven újabb rendőrt képeztek ki erre a speciális szolgálatra

és ezek rövidesen megkezdik a szolgálatot. Ezzel egyidőben huszonhat villanyrendőrt kerül a pesti utcákra. Arról még nem döntöttek véglegesen, hogy milyen típusú kézisíkkeltet szerelnek fel, valószínű azonban, hogy az *Ultri ut és Ferenc körút keresztelésénél* kipróbált készülék jön számításba, némi javítással. Ezekre az intézkedésekre égető szükség van. Bizonyítéka ennek a járművekről készült rendőri statisztika.

A kimutatás szerint Csonka-Magyarország területén júniusban 14.800 autó és motorkerékpár volt. Ebből

Budapesten 9.520 gépjármű volt.

Májusban még csak 9.000 autó volt Budapesten, tehát egy hónap alatt 424 új gépkocsi került forgalomba.

Hatentkint átlag 150 sofőr teszt vizsgát a rendőrségen. A kiadott sofőrigazolvány már a 18.244 sorszámmal viseli.

A tízezerrel ezer igazolvány negyven százaléka ürvezető, köztük 311 nő.

A változó gazdasági helyzetre jellemző, hogy naponta 35—40 új cserélő gárdát.

Budapesti forgalma világviszonyban méretet felé közeledik. A múlt hét egyik napján hiteles kimutatást készítettek egy utcaeresztés forgalmáról. A nagykörút és Rákóczi ut keresztesénél, a főváros legforgalmasabb frontján örszemek álltak és jegyeztek az áthaladó járművek számát.

Reggel hatról este tízig 13.000 autó, kerékpár, kocsi és villamos robogott át a keresztelésénél.

sok száma, júniusban egy haláleset sem fordult elő. A tervbevett közlekedési reformok a közlekedési rendőrség kibővítése, az új lámpák felállítása és a Belvárosban kipróbált egyfázisú közlekedés bevezetése, mindenesetre a helyzet további javulását ígéri.

Agglegényadó helyett: gyermeknevelési adó

A népjóléti minisztérium törvényelőkészítő osztályában *nyár színtét alatt serényen folyik a munka.* Az őze folyamán ugyanis *Vass József* népjóléti miniszter három fontosabb törvényjavaslattal óhajt a képviselőház elé terjesztetni. E javaslatok az *öregeségi és rokkantsági biztosítási szűző törvényjavaslattal, a fardőgügyi törvényjavaslattal, valamint az a törvénytervezet, amely az egyke-kérdés törvényhozást rendezéséről előzoz.* E javaslatok közül főként az egyke-rendszert leküzdésére irányuló törvényjavaslattal kell nagyobb figyelmet egyrészt a probléma megkülönbözteteli jelentősége, másrészt az ide vonatkozó törvényhozási intézkedések szaktalansága következtében. Ebben a kérdésben

teljesen beavatott helyen

a következőket mondták a Hétfői Napló munkatársának:

A népjóléti kormány a legerélyesebb intézkedésekre határozta el magát az egyke-rendszer leküzdése érdekében annak is inkább, mert

az egyke ugyanis a legnagyobb mértékben a *mentelt protestáns lakosság körében pusztít, úgyhogy statisztikusok megállapításai szerint ez a népéletesség utolsóddal halálra tette a döntőntül protestánsokat.* Az egyke-rendszer ellen nemcsak szociális, hanem pénzügyi és igazságügyi vonatkozású intézkedésekköl is kell küdeni. Eppen ezért a törvényjavaslattal elsősorban pénzügyi természetű rendelkezéseket fog tartalmazni. Az alapvető, amelyből a törvényjavaslattal kiindul az, hogy mindenkinek gondoskodnia kell arról, hogy utómájd legyen, amibe, mint utánpótlást, egy harmadik gyermeket is számlálni kell venni. Eszerint minden családban legalább három gyermeknek kell lennie.

Azok a családok, amelyekben háromnál kevesebb gyermek van, gyermeknevelési adó tartoznak fizetni. A legtöbb adót természetesen az agglegények fizetik. Ez a rendelkezés tehát az jelenli, hogy nem lesz agglegényadó, hanem új adómentként a kormány a gyermeknevelési adó vezet be.

Ugron Gábor az új fővárosi törvényről

A belügyminisztériumban készül az új fővárosi törvény, amelyet Scitovszky Béla belügyminiszter ankétek elé fog terjeszteni

A belügyminisztérium törvényelőkészítő osztályában készül az új fővárosi törvény. Scitovszky Béla belügyminiszter, aki ezidő-szerint Marienbadban üdül, mielőtt nyári szabadságát megkezdte volna, megadta a szükséges utasításokat az új fővárosi törvényjavaslattal megszerkesztéséhez. A belügyminisztériumban tehát most készül az új fővárosi törvény nyers tervezete, amelyet Scitovszky Béla belügyminiszter hazérke-zése után szaktanácsosoktól alá hozsájt. A Hétfői Napló munkatársai ebben az ügyben megkérdezték Ugron Gábor volt belügyminisztert, aki ennek a kérdésnek egyik leg-
alaposabb ismerője.

Ugron Gábor,

aki a fővárosi törvény reviziójának kérdé-sével a társaságok bizottságában is be-hatásban foglalkozott, a következőket mon-dotta a Hétfői Napló munkatársának:

— A fővárosnak több mint ötven évvel ezelőtt törvény alapján való kormányzása a főváros rohamos fejlődése és főként hatal-mas üzemelnek kialakulása miatt ugyazól-

ván lehetetlenség és olaszban csakis a fő-
városi pártok legmesszebbmenő önmuratlan
mult az, hogy eddig maga a törvényhatóság
bizottság munkaképtelenné nem volt. A je-
lenlegi törvény és főként az most érvényes
tanácsokozási ügyrend alapján egy egészen
törpe, kis csoport is képes lenne arra, hogy
megbenítsa a törvényhatóság működését.
Nemcsak a fővárosban, de általában vala-
mennyi önkormányzat terén

feltétlenül szükség van győkeres re-
formra

abból a szempontból, hogy a nagyszámú
közgyűlések csakis a legfontosabb kérdése-
ket: a politikai problémákat, a tisztelőssé-
választást, a költségvetést és a zárszámadá-
sokat tárgyalják, általában tehát a nagy,
irányadó eszméket szolgáltatják de

maga a tulajdonképeni adminisztráció
egy kisebb bizottság feladata legyen,
amely úgy szakértelménél, mint összedől-
tásdél joga alkalmas lehet a törvényható-
ságok közigazgatásának vezetésére. Ebből
a szempontból tudomásom szerint

Nagy István bíró vagyonát Sellő Vilmos repülőgépen szállította ki Svájcba

A rendőrségre érkezett bejelentés ügyében sürgős nyomozást rendeltek el

Nagy István bűnügyében a rendőrség folytonosan kutat a bírónak állítólag elrejtett vagyona után. Vasárnap ez ügyben

szenzációs bejelentés érkezett a rendőrségre,

amely szerint a letartóztatásban lévő Sellő Vilmos dr.-nak nagy szerepe volt a vagyon elrejtésében, aki az értékeket

repülőgépen vitte ki Svájcba

és ott helyezte biztonságba.

A bejelentés kapcsán az ügyészség sürgős utasítására a főkapitányságon azonnal nyomozást indítottak és ennek során nyomban megállapítást nyert, hogy Sellő Vilmos dr. 1925 őszén tényleg utlevelet vett a főkapitányságon és néhány nappal később

repülőgépen eltávozott Budapestről.

Két napig Bécsben tartózkodott, majd onnan tovább repült Svájcba.

A most érkezett bejelentés szerint

Sellő Vilmos ez alkalommal Nagy Istvánnak nagyértékű értékpapírjait és valutáit szállította ki külföldre és ott megfelelő biztonságba helyezte.

A nem várt bejelentés után a rendőrség megtették a szükséges intézkedéseket, hogy Sellő utazásának minden részletét pontosan megállapítsák. Így talán sikerülni fog a hatóságnak azokról az elrejtett vagyonokról kelő információt szerezni, amelyeknek kétségtelenül meg kell lenni valahol, de amelyekkel a törvénytörző bírónak eddig sikerült elrejtene.

Halálosvégü verekedés egy tanyán

Duhaj parasztlégyenyek verekedés közben kaszával halálra sebeztek az uradalmi ispánt és leütötték tíz társukat

A maga memében egyedülálló véres verekedésnek volt színhelye az egyik tisztántali község, ahol két egymás mellett fekvő tanya hatalmas jelentékelt. A területkülönbség miatt összekevertek a veszekedések véres kezdésé fajult és később olyan méretekkel folyt, hogy csak nagyszámu csendőrség tudott véget vetni a küzdelemnek.

Néhány nappal ezelőtt Schwartz Sándor földbírtokos ispánja, Boronkay Géza az aratósi munkálatokra körülbelül harmine helybeli legényt alkalmazott, napi harmine kilogramm búzának megfelelő bérért. Miután ez a munkaerő kevésnek bizonyult, már a következő napon ismét új embereket állított sorba, de ezek a legények szomszédos tanyabeliek voltak, akik már nem harmine, hanem negyven kilogramm búza árának megfelelő napibért kaptak. Emiatt az aratók összekülönböztek, aminek következtében

munka helyett inkább veszekedéssel töltötték a napot.

Később már olyan feszült volt a hangulat a legények között, hogy minden percben átöltöztek tartani, hogy vagy összeverekednek, vagy tetlleg inzultálják az ispánt, aki szintén különbséget tett a két tanyabeli fia-

talság között.

Ez a bejósolt és előrelátható szerencsétlenség nem maradt el. Az egyik reggelen, amikor a munkások rövid időre abbahagyták az aratót, vitakozni kezdtek, melynek során kitört a harc. A legények kaszával rágadtak és egymásra rohantak, miközben az uradalmi lakból előrohant az ispánt több kaszával oly nagyon megsebesítették, hogy az rövid idő múlva elvérzett.

Az első sebesülés csak fokozta a harci kedvet és körülbelül másfél óráig tartó formális küzdelem után, — amikor végül sikerült a csendőröknek a verekedőket szétválasztani, — megállapították, hogy a harc több, mint tíz többé-kevésbé súlyos természetű sebesüléssel járt.

A sebesültek között van Csata Margit aratólány is, kinek felgyógyulásához kevés a remény. A lány ugyanis belekerült a legnagyobb forgatagba és néhány kaszával érte.

A verekedés után a község csendőrsége több, mint husz verekedő legényt tartóztatta le, akik ellen most megindították az eljárást.

Egy gyári főtisztviselő felelősségét összekötözve bevitték a rendőrörszobára, mert mellbevágta a rendőrt

Óriási botrány, bűnvádi feljelentés egy kávéházi ismeretségből

Rendkívül érdekes bűnügy foglalkoztatja hetek óta a hatóságokat. Egy kávéházi ismeretségből támadt a bonyolalmas bűnügy, amelyet ezen a héten tárgyalnak a törvényszék.

Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Lukács Nándor gyári főtisztviselő feleségével betétt egy Rákóczi-utcai kávéháza, ahol a férj csak rövid ideig tartózkodott, mert sürgősen elhívták s így az asszonyt egyedül hagyta hátra a helyiségben. Lukácsné azonban mégsem maradt egészen „egyedül”, s éppen ebből származtak a későbbi bonyolultságok. A szomszédos asztalnál két fiatalember ült. A fiatalemberek kitartóan, hosszasan fixirozták az asszonyt.

Körülbelül egy negyedórát tartott a fixirozás, amikor a fiatalemberek felkeltek helyükről s

átültek az asszony asztalához.

Lukácsné állítása szerint a két fiatalember férje barátjának mondogta magát s így mutatkozhattak csak be neki. Ujabb negyedóra telt el, amikor váratlan, különös fordulat támadt a kávéházi ismeretségeknek: rendőr jött be a kávéháza, aki

igazolatlan akarta az asszonyt,

azon a címen, hogy idegen férfakkal „ismerkedik.” Lukácsné felháborodva tiltakozott az igazolatlág ellen.

— Tiszteletes asszony vagyok, engem ne igazolasson! — kiáltott a rendőre, aki azonban ragaszkodott az igazolatlághoz.

Óriási botrány keletkezett percek alatt a kávéháza.

Egyre jobban elajult az igazolatlág körül támadt vita az asszony és a rendőr között s a vitaközös hevében a rendőr állítása szerint az asszony öt

mellbe vágta.

A rendőr most már a legközelebbi örszobára akarta elállítani az asszonyt, aki azonban semmiképpen nem volt hajlandó engedelmessé válni a felszólításnak. A rendőr végül is

összekötözte az asszony kezét s így állította elő.

Félóra múlva megjelent a kávéháza a férj, aki érthető meglepetéssel értesült a történetéről s a rendőrörszobára sietett, hogy feleségét igazolja és kiszabadítsa. A férj igazolása alapján

az asszonyt azonnal el is bocsátották

az örszobáról, de a rendőr feljelentésére megindult ellene az eljárás hatóságai közeg elleni erőszak címén.

Ezzel azonban nem fejeződött be az odios ügy. Lukács Nándorné

hivatalos hatalommal való visszaélés címén panaszt emelt a rendőr ellen

s panaszában annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a két fiatalember valószínűleg

agent provokátorjel voltak egy elleniségének,

aki így akart kellemellenkedni neki és férjének.

Az asszony feljelentése alapján ez irányban is megindult az eljárás, az ügyészség azonban nem állalta a vád képoisletét, mert nem látott fennforgó büncselekményt. Az asszony most dr. Altörjagy ügyvéd útján újabb panaszal fordult a rendőr ellen az ügyészséghez. A hatóság közeg elleni büncselekmény ügyében néhány nap múlva tartják meg a főtárgyalást a büntető-törvényszék Mayer-tanácsa előtt.

Csak az új burgonya olcsóbbodott a vasárnapi piacon, minden más árucikknek rendkívül szilárd ára volt

A nagy drágaság folytán sokan üres szatyorral tértek vissza a gyümölcsvásárról

A központi vásárcsarnokban, a dunaparti piacon és a budapesti kerületi vásárcsarnokban vasárnap rendkívül nagy mennyiségben volt kapható mindenféle gyümölcs és főzéléknemű, teltermek, hal és szárnyas, a dunaparti gyümölcs piacon egész gyümölcsdobok voltak láthatók, de a vásárlóközönség legnagyobb meglepetésére az óriási felhozatal ellenére sem lehetett — az egyetlen uburjonyát kivéve —

semmit sem olcsóbban kapni.

A szárazas- és a halpiacon, — mint eddig, — minden vasárnap rendkívül „szilárdak” voltak az árak: az árusok azért, mert a vasárnapi húsárulási tilalom folytán versenytárs nélkül voltak,

szokatlanul magasra szabták az egyes árakat.

A sütnivaló csirke páronként 8, sőt 9 pengő került, az egész kicsiny rántanivaló csirke párjéért 4 pengőt kértek, a halpiacon pedig az élöponty kilóját 3—3.40, a harcsa kilójáért pedig 8.00—6.40 P-t.

A főzélékneműek piacán is a legdrágább

áron árúsítottak mindent. Zöldbab 40—60 f. kelkaposzta 40—60 f. főzni való gyalatlan tök 08—16 f., új káposzta 80—90 f. volt kilónként, a tengeri csövenkét meg mindig 08—10 f.-be került, a kalarábét pedig fejtenként 07—10 f-ért árúsították.

egyedül az uburjonya olcsóbbodott egy-két fillérral; 14—8 f. volt kilója.

A gyümölcs piacon voltak a legtartottabbak az árak, úgy, hogy sok háziasszony, aki befőzivaló gyümölcsöt akart venni, a nagy drágaság folytán minden gyümölcs nélkül, üres szatyorral tért vissza. A kajszinbarack kilója 1.50—1.50, őszibarack — 1.70—1.70, körte 1.20—1.40, közönséges alma pedig 0.80—1.30 volt.

A tej és tejszeműek piacán a nagy felhozatal ellenére is mindent a legdrágábban mértek. Tejavaj 6—6.40, főzővaj 4.40—5.60, törő 1—1.50 volt kilónként. A tojás sem olcsóbbodott, a főzőtojást 10 f-ért, a teatojás darabját pedig 12 f-ért árúsították.

A csarnoki záras alkalmával, 10 órákor megállapíthatók, hogy minden árucikkből több maradt meg a piaci árusok standján, mint amennyi eltek.

Kicserélték a magyar-csehszlovák kereskedelmi szerződés okmányait

Vasárnap délelőtt tíz órákor a magyar királyi külügyminisztériumban a magyar—csehszlovák kereskedelmi szerződés megerősítő okmányait kicserélték. A szerződés ennek folytán augusztus nyolcadikán életbe lép. Az okmányokat magyar részről dr. Valkó Lajos magyar királyi külügyminiszter, csehszlovák részről Václav Pallier csehszlovák követ írta alá.

Orvosok és ügyvédek lakását fosztogatja ügyes trüffel egy veszedelmes szélhámós

Vasárnap reggel feljelentés érkezett a főkapitányságra egy vakmerő szélhámós ellen, aki ügyes trüffel kitévett el lopást egy orvosi rendelőben. Rudas József dr. fogorvos József körút 2. számú házában levő lakására szombaton beállított egy elegánsan öltözött férfit és az orvost kereste. A lakásban csak Korenecz Anna szakácsnő tartózkodott, aki közölte vele, hogy

az orvos nincsen otthon.

A látogató erre kijelentette, hogy akkor levelet szeretne íthagyni dr. Rudas részére. A szakácsnő beeresztette a lakásba. Az idegen leült a rendelőben, papírt, ceruzát vett elő és hozzáfogott a levélíráshoz. Egyszerre csak abbahagyta az írást és megkérte a szakácsnőt, hogy

hozzon számára egy pohár vizet.

Korenecz Anna kiment a konyhába vizért és mire visszatért, az ismeretlen férfit már elmenőfélben találta.

— Megdöglöttem a dolgot — mondotta majd később visszatérve. A lány gyauatlanul kiengedte a lakásból. Nemsokára hazakerült dr. Rudas József

és mikor bement a rendelőjébe dolgozni, meglepődve észrevette, hogy

a szekrényből eltűnt 6 darab 600 pengő értékű aranyhid.

Behívta a szakácsnőt, és beszámolt az ismeretlen férfit látogatásáról. Most már kiderült, hogy

az idegen szélhámós tolvaj volt.

Mivel az utóbbi időben több ízben fordult elő hasonló eset, főként orvosok és ügyvédek lakásán, szelőkörű nyomozást indítottak a szélhámós kérékerítésére, mert valószínű, hogy az összes eseteket egy személy követte el. A szakácsnő pontos személyleírását adott a tettesről, aki 30 év körül, zömök termetű, szürkeszemű férfi, szürke kockás ruhát visel. A rendőrség keresi.

A HÉTFOI NAPLÓ SZERKESZTŐSÉGI
ÉS KIADÓHIVATALI

telefonjainak hívószáma:

lapzártág: Teréz 245—81, 245—82.

[Globus-nyomda]

Séta a kávéházakban szombat éjjel két óra után, amikor már tilos a meleg étel

Mindenütt panaszkodnak az új rendelet ellen

A kávéosk és a közönség körében nagy felháborítást keltett az a felújított, szombatról vasárnapra virradó éjjel érvénybe lépett rendelet amely megtiltja a kávéházban két óra után meleg étel felszolgálatát. Pár évvel ezelőtt a főkapitányság kiadott egy rendeletet, mely szerint a kávéházakban éjjel 2 óra után a vendégeknek meleg ételt kiszolgáltani tilos. A rendelet már még felelősebe került, a kávéház tulajdonosok már nem is tudták létezéséről, mikor az utóbbi napokban a kávéházakban éjjel rendőrségi közegek jelentek meg, akik megtiltyelték, hogy a kávéházak éjjel 2 óra után is zavartalanul szolgáljanak fel meleg étellek.

Pénteken azután a főkapitányság leiratában figyelmeztette a kávéosk ipartestületét, hogy hassanak oda, hogy a kávéház tulajdonosok a még érvényben levő rendeletet szigorúan betartsák. Az ipartestület intézkedett is és így már

szombatról vasárnapra virradó éjjel, mikor a legmozgalmasabb az élet a budapesti kávéházakban, a közönségek nem szolgáltat fel meleg ételt

A rendelet érvénybe lépése utáni időben, szombatról vasárnapra virradó éjjel két óra után

végigjártuk azokat a kávéházakat, ahol eddig meleg étellek szolgáltattak.

Mindenütt általános megdöbbenést és bosszúságot váltott ki az új rendőri intézkedés. Megállapítottuk, hogy a rendes szombat éjjeli látogatottsághoz képest, az összes helyen

lényegesen megesapponat a közönség.

Megkérdeztük a vendégeket, a kávéosk a ruházatot, a felszolgáló személyzetet és mindenkiől egyforma haragos és kétségbeesett válasz kapunk. Mindenki érthetetlenül áll a dráki intézkedés szemében, amely

a vendéget az olesk meleg ételtől, a tőbibeiket a megélhetés lehetőségétől fosztja meg.

— Mit válaszoljak? — feleli kérdésünkre egy

dühös vendég. — Képtelen vagyok rájönni arra, vajjon kinek ártott az, hogy én munkám végzetével olesk meleg leveles csillapítottam le chésgemet? Az eredmény, hogy most — éhes maradok, mert a drága ételekre — öszintén bevaltam — nincsen pénzem.

A pincér hangtalanul végigmutat a helyiségen. A mások jól látogatott kávéház majdnem teljesen üres. Pedig odakint hűvös, szles az idő. Nem vágyhat ezen az éjjelen a pesti ember a szabadba.

A kávéosk teleg kétségbeesett panaszal. — Mi már egészen apatikusan fogadjuk ezt a rendeletet? mondják. — Minket a hatóságok részéről az utóbbi időben annyit vezatura éri, hogy már bosszankodni sem tudunk a rendelet felett, amely elsősorban természetesen minket kávéoskai sujt. A kispénzű éjszakai munkát végző emberek, akiknek szükségük van munkájuk után a meleg táplálékra.

nem rendelik a drága hideg ételt, hanem egyszerűen ki fognak maradni.

— Ime itt van az első éjjel képe. A szórakozó közönség is meggondolja, mielőtt az 50—60 filléres káposzta- vagy bableves helyett, egy 2-50 filléres hideg ételt fogyaszt. A rendelet következtében számvetelmeket sem tudjuk kellőképp kihasználni,

kénytelenül leszünk számukat redukálni.

— Idegenforgalmi szempontból a rendelet direkt abszurdum, mert hiszen képzhetők, hogyan hosszankodik az idelevő idegen, aki külföldön bárhol bármily időben azt ehét, amit akar, hogy

Budapest világvárosában 2 óra után nem kaphat meleg táplálékot.

— A rendelet — melynek visszavonása érdekében már a szükséges lépéseket megtettük — a Vendéglős Ipartestület nyomásának köszönhető, akik, mert nem kapták meg a zárolás megősszabhatóságát engedélyt, ki akarják erőszakolni, hogy nálunk is 2 órákor legyen záróra. Itendéjük azonban, hogy a főkapitányság belátja a rendelet maradvóságát és vissza fogja azni venni.

Magyar tisztviselői és munkásai nagyrészt csehekkel cserélte fel a Lanária

Budafok képviselőtestülete a kereskedelmi miniszterhez fordult sürgős orvoslásért

Budafok határában hatalmas területen fekszik a Lanária postógyár részvénytársaság telepe. A gyár az utóbbi években rohamos fejlődésnek indult és a munkások és tisztviselők nagy tömeget foglalkoztat. A Lanária magyar vállalat, a technikai irányítást azonban legutóbb a Brüner Wollwaren Industrie A. G. vette át. A brünni cég munkáit azzal kezdte meg, hogy egy Hersch nevű cseh embert igazgatóvá nevezett ki és azon a címen, hogy oktató szakmunkásra van szükség, több cseh munkást hozottak Brünnből. De ezzel még nem fejeződött be a technikai átszervezés munkája.

Elbocsátották a munkások és tisztviselők nagyrészt és helyüket cseh emberekkel töltötték be.

A Lanári a postógyárban uralkodó állapotok az egész városban óriási megdöbbenést keltettek. Az állás nélkül maradt emberek a polgármestert hivatalhoz fordultak és védelmet kértek a csehek ellen.

Eközben a budafoki rendőrségnek tudomásra jutott, hogy a Lanária olyan

cseh munkásokat is foglalkoztat, akiknek nincsen letelepedési engedélyük.

Be is idéztek a kapitányságra három munkást: Gondál, Uhlmann és Pavlicek nevéket, akikről kiderült, hogy olyan attelekük van, amelyre a prágai magyar követtség rávezette, hogy

Magyarországban munkát nem vállalhatnak.

De kiderült az is, hogy a három cseh ember még a jelentkezési kötelezettségének sem tett eleget. Kihágás címén indult meg

ellenük az eljárás és ennek során dr. Novák rendőrfogalmazó fejenként 40 pengő pénzbüntetésre és az ország elhagyására ítélte őket.

Ezzel a három ítélettel azonban nem illettek el a hullámok. A képviselőtestület legutóbbi közgyűlésén Klein Mór nyakerekeskedő bizottsági tag felhívta a városi tanács figyelmét, hogy a Lanária postógyár elbocsátja a magyar munkásokat és helyettük cseh munkásokat alkalmaz. A felszólalás óriási megdöbbenést és felháborodást váltott ki a képviselőtestület tagjainál és a közgyűlés utasította a tanácsot, hogy az alkalmazottak érdekében sürgősen intézkedjék.

Kérdést intéztünk ez ügyben dr. Záborszky Nándorhoz, Budafok polgármesteréhez, aki a következőket mondta munkatársunknak:

— A városi képviselőtestület határozata alapján megvizsgáltuk a Lanária postógyár ellen felmerült panaszokat és megállapítást nyert, hogy az elbocsátott magyar munkások helyébe cseh állampolgárokat alkalmaztak. Éppen ezért felhívjuk a helybeli rendőrhatalmas figyelmét, hogy a lakhatási engedélyek véleményezésénél e körülmenyire tekinthet legyen. Ezekkívül felterjesztést intéztünk a Kereskedelmi miniszteriumhoz, melyben kértük, hogy a magyar munkásokat és tisztviselőket védelmezze meg az idegen munkásokkal szemben.

Budafokon nagy érdeklődéssel tekintenek a miniszterium döntése elé, mert mindeddig példátlanul áll, hogy a magyar munkások Magyarországon védelmet kelljen kérni külföldi munkásokkal szemben.

H. E.

Elrabolt fegyvereket foglaltak le egy szocialista párthelyiségben

Bécs, július 24.

(A Hétfői Napló tudósítójátóljának telefonjelentése.) A bécsi rendőrség pénteken házkutatást tartott a Tossigasse 4. számú házban, ahol

négy vadászpuskát és negymennyiségű revolvert való löszert találtak.

A fegyvereket és a löszert tizenöt-tizennyolc éves sulhancok rabolták el a zsendülés napján a Forgács-féle fegyverkeres-

désből, amelyet tudvalevően kifosztott a csőselék.

A mozdult házban van a XIV. kerületi köztársasági védőrség kirendelésége és a szocialista ifjurmunkások XIV. helyi csoportjának szervezete.

A puskák még rajta volt a Forgács-cég üzleti cédulája, amiből arra következtettek, hogy még nem használták azokat.

A „megszüntetet” városi üzemek fokozott tempóban folytatják működésüket

A tanács nem respektálja a közgyűlés egyhangú feloszlató határozatát

A főváros utolsó közgyűlése kimondotta a felesleges városi üzemek és vállalatok megszüntetését. Ennek ellenére még a mai napig semmi sem történt a törvényhatósági bizottság egyhangú határozatának végrehajtása érdekében. A városi háza vezetői mindig a legelősebben állást foglaltak az üzemek feloszlására ellen s most abban bíznak, hogy a nyári szünet következtében néhány hónappal még meg tudják tolni a halálraítelt üzemek életét.

A legfűreszább mindenesetre az a megdöbbenő tény, hogy a megjelölt üzemeket nemcsak nem szűntetik meg, hanem ellenkezően, a közgyűlési határozat óta ezek az üzemek

fokozottabb tevékenységet fejtenek ki.

A legkivívőbb a Fővárosi Fadrügyár este, amelynek feloszlását egyhanguan mondták ki a közgyűlés. Folksházy alpolgármester, a részvénytársaság elnöke, azonban nem akarja a felszámolás kimondása végett a vállalat közgyűlését egybehívni, a Fadrügyár pedig mindenképen igyekszik kihasználni „hátralévő” életét.

Eddig naponta 30 koporsó készítették a gyárban, de mióta a vállalat ha-

lálaló ítéletét kimondották,

napl 100 koporsó gyártásra rendezték be az üzemet.

A gyár óriási koporsókészletet akar felhalmozni, hogy az üzem tényleges megszüntetése után is hosszú időre el legyen látva a Temetkezési intézet szükséglete s ne kelljen igénybe venni a kispárosok munkáját.

A szappanfőzőüzem telepén, — mely szintén a megszüntetésre ítélt vállalatok sorában van — a közgyűlési határozat óta még nagyobb mennyiségben készítik a mosó- és pipereszappant és a —

előkérmet.

A sűrűüzemben zavartalanul gyalulják és csiszolják az ócska sűrűveket, a javítóhelyeken még nagyobb tempóban fojlik a munka. A zoldseguzem előkészületeket készíti a nagy mennyiségű alma és burgonya bevásárlására és a konyhakert-gazdaságban

most állítják az ősi veteményeket.

A közgyűlés kimondhatta az üzemek megszüntetését, de a városi háran semmibe sem veszik ezt a határozatot.

Lebontották a tetőt egy bódéba húzódott, négytagu család feje fölött

Három hónap óta nyílt utcán tanyázik a Markovics-család

A lakáshiány és a nyomor mindennapi esetei közül is erősen kirívó az, ami Markovics Gábor lakatosmester négytagu családjával történt.

Markovics Gábornak szép négyszobás lakása volt Újpesten, jól keresett és feleségével és két kis gyermekével nyugodtan éldegélt. De jött a gazdasági pangás, a munkanélküliség, Markovicséknak ki kellett költözni a lakásból és a nagyforgalmu Irányi Dániel utcában

egy üres árusító-bódéba költöztek.

Ugy-ahogy beletörődtek a változott viszonyokba és a szelős bódét egészen lakályossá varázstolták.

Egy évt laktak már a bódében, mikor annak tulajdonosa felszólította őket, hogy költözzenek ki, mert a bódét terombolják.

Híába volt minden tiltakozás, a bódé tulajdonosa megmaradt elhatározása mellett, viszont Markovicsék más lakás hiányában továbbra is a bódében maradtak.

Mivel a Markovics-család — érthető okokból — nem akart elhagyni hájkéját, a bódé tulajdonosa eredeti kilakoltatási eszközök felajánlotta. Munkások jelentek meg Markovicsék „háztáján” és legnagyobb reméltükre

lebontották a bódé tetejét.

A tető után az oldalfalakra került a sor.

Egyelőre munka után kidőlt a négy fal és Markovicsék butoralkkal együtt a nagyforgalmu utca közvetlen maradtak.

Három hónappal ezelőtt történt az új rendszerű kihelyeztetés és leirhatatlan az, amit a Markovics-család szenved. Kátrány papirt feszítettek a butorok tetejébe, a kátránypapir azonban elégtelen volt az időjárás viszontagságaival szemben. A butorok tönkrementek, úgy Markovics, mint várandós állapotban levő felesége és két kis gyermeke

sulyosan megbetegedtek.

A napokban az egyik gyermeknek alvás közben nyitott szájaába folyt a zuhogó esővíz és ha szűlet nem veszik észre — megfulladt volna.

És Markovicsék, bár iméntelen kértek a városiól lakást, — minden civilizáció szegényére — még ma is ott tanyáznak a nagyforgalmu utca közvetlen.

Legjobb	Legjobb	Legelősebb
PAP LAN	PAP LAN	PAP LAN
kárpitosásra, var- és rézbátorgyára		
Szőnyeg, pokróc, függöny, ág- és asztaltulók, gyermekágyak, nyugágyak, leányasztalok, előszobák és kátrányok, erőkötés és más minden kivételben kaphatók		
GICHNER JÁNOS		
Budapest, VII., Erzsébet körút 20.		
Nagy katalógus 30 fillér ellenében postán küldök		

Dr. Kajdacsy szakkorvos
rendel: 10-4ig és 7-8-ig délután és a hétbelegénel.

Árleszállítás: 1 pengő 20 fillér és 2 pengő a kád- és szalonfürdő a Hungária-fürdőben

VII., Nyár uca 7. szám

Naponta reggel 6-tól este 8-ig. — **csütörtök egész nap nyitva**

680 munkás sztrájkol a győri vagongyárban

Mára kirobant a két hét óta huzódó bérmozgalom. A szociáldemokratákkal együtt sztrájkolnak a keresztény-szocialisták. — Nem tárgyal a gyár igazgatója a munkássággal

Győr, július 24.

(A Hétfői Napló kiküldött munkatársától.)

Csak néhány nappal ezelőtt csitul le a győri munkások sztrájkja, amely a munkásság győzelmével végződött. Mára azonban sokkal hatalmasabb méretekben lobban lángra az a bérharc, amely most szinte megérintja egész Győr életét. A győri legjelentősebb üzem, a Magyar Vagon- és Gépgyár Rt. félüzemmel dolgozik csak, mert üzemének másik fele

680 ember sztrájkol, illetve az igazgatóság kifizető határozata értelmében nem állhat munkába.

Győr városát egészen átalakította ez a szokatlanul nagyarányú munkabeszűntetés. Az utcákon és tereken ünnepkörűhöz illő zenei munkások állódnak és várják a sztrájkvezetőtől és a gyár igazgatóságától kiszáradó híreket, amelyek azonban semmi jót sem mondanak. Legújabb hírek szerint ugyanis lehet, hogy ez a munkabeszűntetés még folytatódik, mert a gyár igazgatósága elhatározta, hogy végösség állja a harcot és ha kell,

a vagongyár és az ehhez kapcsolt autógyár üzemet teljesen leállítja.

Ez pedig nem kis dolog, ha megmondjuk, hogy a vagongyárban 1300 ember keresi kenyerét, így tehát ugyanannyi család megélhetését van szó. A gyári munkások között ezalatt szemben az a fellegvár alakult ki, hogy a győri vagongyár ilyen sokatartalmú energiáinak intézkedésével szemben csak úgy védekezhetnek,

ha Győr másik 64 üzemében is megszűntetik a munkát és ezzel körülbelül 5000 embert állítanak szembe a vagongyár kizáró rendelkezésével.

15 százalékos béremelést kérnek a hidostályi munkások

A sztrájk, amely mára óriási győvára fejlődött ki, egy egészen újabb bérkötésben kezdődött. Két héttel ezelőtt a gyár hidostályában, ahol most a Győr-tervási új Dunahídi vaszerkezeti készült, heten munkás letele a kalapáccsal. A nehéz vaszerkezeti munkát a gyár átlagos 52 fillér órabérral fizette. A munkások, akiknek legjava, nehéz testi munkával így heti 23-24 pengőt keres,

üzenet-százalékos bérjavítást fordultak a műhelyfőnökséghez.

A műhelyfőnökség kerekben megtagadta a munkások kérését, akik előadták, hogy ebből az alacsony bérből még száraz kenyérre sem telik. A munkások ímeletlen a gyár Hoffmann nevű vezérigazgatójához fordultak, aki szintén elárkózott a bérjavítás kérelme teljesítése előlé. Erre a hidostályi munkások

Híkos szavazással a sztrájk mellett foglaltak állást.

Mánap azonban ismét béhéhalandóságukról tettek tanúságot a munkások, akik a sztrájk elhatározása után is megjelennek a műhelyben, ahonnan azonban Szabó főmérnök kizárta őket és a munkásság előtt a hidostályi kaput becsukatta.

Tovább terjed a sztrájk

Egy héttel azután látványosan esendben és rendszerben folyt a munka a győri vagongyár többi műhelyeiben, ahol rengeteg állami és városi szállítást készítenek elő. A hidostályi munkásságra szóló városi megrendelése volt, ezért arra a gondolatra jutott az igazgatóság, hogy más műhelyekből vezényel munkásokat a hidostályba. Ezeket a munkásokat arra akarták kényszeríteni, hogy a sztrájkoló munkások helyett vegyék fel a munkát. Hétfőn a lakatosműhelyből huszoneg embert vezényeltek a hidostályba, akik azonban nem voltak hajlandók ott a munkát felvenni. Erre az igazgatóság ezt

a huszoneg embert kizárta a munkából.

Kedden harminc, szerdán ismét harminc ember került ki hasonló ok miatt az utcára. Csütörtökön pedig az igazgatóság, amely mindig hangorotata, hogy sürgős munkája van, egy hirtelményt jelentetett meg, amelyben közli, hogy

szombaton semmilyen munkára nincs szükség, összes műhelyét bezárja, kivéve a festő-, szívalós- és az öntödéműhelyeket. Egyben azt is közölte a munkássággal, hogy ha pénteken az hidostály nem vossz fel a munkát,

a gyár összes munkáit, a három műhely kivételével, elbocsátja.

Természetesen óriási izgalom és konstanciát támadt a munkásság körében a szokatlanul erőshangú imperatívus intézkedésre és ezért az öntödéműhely, amelynek már majna óta huzódó

bérkövetelése van, azonnal beszűntette a munkát.

Ezzel 680-ra emelkedett a sztrájkoló, illetve a kizárt munkások száma.

Az igazgatóság nem tárgyal a munkásság vezetőivel

Ebben a pillanatban tehát ez a helyzet Győrben. A munkásság és a részvénytársaság némán állnak szemben egymással. Nem tárgyalnak egyrészt azért, mert nem akad közvetítő aki az elmérgesedett helyzetben a békekötésnek előmozdítót vállalná, másrészt az igazgatóság mereven ragaszkodik álláspontjához és semmiféle engedémet nem hajlandó tenni a munkásság javára. Sztrájkutánya nincs, a munkások szétoszlva lakásaikban, utcákon, a Rába partján pihenve, várják a holnapot. Rendzavarás nem létezik, ezred és nyugalom van a sztrájkoló Győrben. Hogy ez a bérmozgalom mennyire nélkülöz minden politikumot, legjobban bizonyítja az,

hogy a keresztény-szocialisták a szociáldemokratákkal együtt harcolnak a magasabb bérrért,

amelyet a növekvő drágaság kényszeríteni diktál nekik. Jellemző erre, hogy a győri klerikális sajtó is mennyire a szociáldemokraták álláspontját foglalta el és milyen des hangon kritizálja a Magyar Vagon- és Gépgyár Rt. igazgatóságának tettét. Ez a győri lap élesen támadja a gyár vezetőségét, amely szerint

bővelkedik városi és állami szállításokban és mindezek ellenére a város polgáiraival nem igen törődik.

A polgármester nem vállalja a békekötés vezetői szerepét

A Hétfői Napló munkatársa érdeklődött Hegyi Imre polgármestertől, aki a sztrájkoló munkásság álláspontját a következőkben foglalta össze:

— Hihetetlenül rosszul fizet a győri vagongyár. A sztrájk kiterjedésének közvetlen oka az, hogy azt a nehéz hidunkat, amelyért a gyár 52 fillér órabérral dolgozik, könnyű vaszerke-

El vagyunk készülve a legvégsőre is — mondta a gyár igazgatósága

Győr határában terül el a vagongyár óriási telepe. A néhány nappal ezelőtt élénk és gyors forgalmú gyár most kihaltan látszik, a kémények közül csak az öntödés füstöl, a többi holtan mered az ég felé. A hatalmas gyárban csak három műhely dolgozik. Itt keresik fel a gyár vezetőségét, amelynek nevében Barcza Arnold igazgató mondta el a gyár álláspontját és beszélt az óriási méretű sztrájkokról.

— A vasiparban mindig a legrosszabbul fizetel munkások a nehéz vaszerkezeti műhelyben dolgozók voltak. Ezek ugyanis a vasiparban azok a kategóriájához tartoznak, akiknek nem szükségesek nagy szakértelem. Természetes, hogy ezek kevesebbet keresnek, mint például az autószerelő, vagy a gépalkotók. Mindig volt a budapesti munkabér és a vidéki munkabér között egy tíz-tizenkétszázalékos különbség, amelyet a vidékiek kevesebbet keresnek. Ezzel a tíz-tizenkétszázalékos különbséggel ma a kevesebbet a győri munkások, mint a pestiek. Természetes, hogy az a különbség állandóan ingadozik és mi esserint megünyk fel, vagy lefelé a munkabérrel. Áprilisban és június elején ezen az alapon javítottunk minden kérelem nélkül ötöt százalékos és most is javítottunk volna valamit, ha a munkásság nem

béremelés a kenyér árának emelése nélkül nem teljesíthető.

A béremelés kérdésében vasárnap beszélgetést folytattunk mindkét féllel, a Budapesti Sütőiparvezetők vezetőjével és a pékmunkások szakszervezetével. A Budapesti Sütők Ipartestületének elnöke, Deutsch Mór a következőket nyilatkozott előtűnt:

— A budapesti sütőiparban az indexszám emelkedése folytán rendszeresen mindenkort megkaptak a nekik kijáró béremelést, éppúgy, mint minden más szakma munkáit. Eppen ezért kissé fureskült, hogy most újabb béremelési követelésekkel álltak elő. Ipartestületünkhez intézett beadványunkban ismertető közlök béremelési kérelmet. Most, amikor szá-

zeli munkának tekintik. A nehéz vaszerkezeti munka átlagbéra Budapesten óráként 88 fillér, tehát érhető, hogyha a munkások ezt a lényeg leg nehéz munkát igazán igénytelen bérrel fizetik meg, az a maguk számára elfogadhatónak tenné. Mondanom nem kell, hogy az óriási drágaság parancsolta el a bérmozgalmat, amelyet állunk kell a végökig. A gyár igazgatósága puccszerűen közölte velünk esztűrtökön üzemzárlat előtti nyegyedőben, hogyha a hidmunkások pénteken üzembe nem állnak, akkor minden más műhelyt bezár. Ez óriási pánikot idézett elő, hiszen az igazgatóság jól tudja, hogy egy ilyen nagy mozgalomnak leszerelésére a részünkről sem elegendő egy félóra, vagy egy nap.

— Ebben a hangulatban azután nem esoda, ha az autóműhely, amelynek óriási megrendelése van, és amely már hosszabb idő óta bériferencia-díval áll szemben az igazgatósággal, beszűntette a munkát és a gyár területéről kivonult.

— A dolog érdekességéhez tartozik az is, hogy ezt a Győr-tervási hid építését a szociáldemokrata munkások deputációzták ki Farkas Mátyas polgármesterről, illetve a tancsánál, tehát a mi révünkön jutott a gyár ehhez a sokmilliárdos megrendeléshez. Két héttel ezelőtt, mikor a hidostályi sztrájkkielölést, felmentem Farkas Mátyas polgármester urhoz és megkértem őt, hogy érdeklődjék intervenióra az igazgatósággal. A polgármester ur azt fogadott, hogy a vagongyár nem tud bérjavítást adni, mert a hidmunkára ráfizet. Megígérte azonban, hogy a hidmunkákkal a békés utat egyengetni fogja. Másnap telefonon azonban kijelentette,

hogy nem közvethet.

Tudomásunk szerint a vagongyár igazgatósága bejelentette a tancsának bérmozgalommal. A tancs a vagongyár bejelentését tudomásul vette anélkül, hogy valamely tárgyu vizsgálatot elrendelt volna. Így a tancs segédkezett a vagongyárnak a sztrájk letörésére.

A tancs állást foglalása a munkásságot mélyen megdöbbentette.

A harc azóta áll, 680 ember nem dolgozik, ekköz pontosan 229 sztrájkoló és 431 embert zárt ki a gyár igazgatósága.

El vagyunk készülve a legvégsőre is — mondta a gyár igazgatósága

Áll azaz elő, hogy a munkát akkor hagyják abba, amikor éppen a legszükségesebb. Mi presztizsióval vállalluk csak a győri, a mosoni dunahidak építését, éppen csak azért, hogy munkásságunkat foglalkoztassuk és egy huszoneg éves osztályt a hidostálytól ne osszassuk fel. — Mi

belátjuk, hogy ezek a munkások rettenetes keveset keresnek.

Tudjuk, hogy rendkívül szomorú viszonyok között élnek, de sajnos, mindünkben nem áll, hogy többet fizessünk, mert ha elhagyjuk az országhatárt, huszoneg-harminc világgéggel ellátott szemben, akikkel a verseny fel kell venniük, ha azt akarjuk, hogy ne szüntessük be az üzemet. Megérjük tehát a munkásság helyzetét és sajnálattal vesszük tudomásul ezt a sztrájkot, mert álláspontunk az, hogy a sztrájkban egyik fél nem nyer, de a munkásság veszít a legtöbbet. Mi el vagyunk készülve a legvégsőre és arra, hogy az sztrájk még tovább fog fog terjedni, de álláspontunkból nem engedhetünk.

Eddig tart a nyilatkozat. Győr városa pedig igyelemlen várja a fejleményeket.

Stóh Zoltán.

tóságát a nyilatkozatot kértünk tőlük a bérmozgalom ügyében. Érdeklődésünkre

a szakszervezet vezetősége kijelentette, hogy jogos béremelési követelések teljesíthetők a kenyér árának emelése nélkül is.

Rendészeti vagy munkaügyi probléma-e a bérmozgalom levezetése

A győri sztrájkjal kapcsolatban politikai körökben napok óta beszélnek arról, hogy országgyűlésre egyre erősebb bérmozgalom zavarként a közigazgatási élet konszolidációját. Kömüvesek, famunkások, bányászok, sütőiparosok, mezőgazdasági munkások és vas munkások szerepelnek elsősorban ezekben a bérmozgalomban, amelyek már-már olyan nagy arányúak látnak, hogy a legközelebbi formában kell foglalkozni az igalmal levezetésének problémájával. Ezeket a bérmozgalomokat ugyanis nem szabad tisztán rendészeti kérdésként figyelembe venni. A bérmozgalomok elsősorban magán gazdasági, vagyis megélhetési problémák és éppen ezért a változott viszonyokra való tekintettel feltétlenül módot kell nyújtani arra, hogy a kérdés megoldásába a rendészeti hatóságokon kívül elsősorban a népjóléti minisztérium szöjjon bele, annyival is inkább, mert a népjóléti minisztérium egyben szociális, vagyis munkaügyi minisztérium is. A Hétfői Napló munkatárai vasárnap délelőtt teljesen beavatott helyen közölték, hogy

a bérmozgalom kérdése az illetékes ténylegkét is élénken foglalkoztatja.

Kormánypartii körökben indult meg az az akció, amely arra irányul, hogy a népjóléti és munkaügyi minisztérium a drágasági intézkedéssel kapcsolatban egyre kezebe az országgyűlésre jelentés bérmozgalom problémáját is, vagyis a drágaság kérdésével kapcsolatban vizsgálja meg szakmanként a munkásság megélhetési problémáit. Ebben a tekintetben már a legközelebbi napokban elhatározó lépések megindítása várható.

Készpénz hozom tudomására, hogy a mohai Ágnes-forrás svanygyűjtő gyűjteményből többizben teljes sikerrel alkalmaztam. Dr. Moravcsik Ernő Émlé egyet. tanár, Budapest.

Kertibort Nyugáyat

csinos nyaraló bungaló, lapos karral és lámpaboszorójával 2 P' helyszíntre szállított. Hermann Gyula Magyar Koszáró Rt. Földtel. Lipót-kortól 15. (Vágyhízási) szemben. Telefon: I. sorozat 202-9 6 Földközlet. Horthy Miklós-ut 10-12 Tel. József 286-77

VAS-, GÉP- ÉS HÁZTARTÁSI IPARI KEÁLLTÁS

I. NEMZETKOZI REKLÁM KIÁLLITÁS és Olcsó Polgári Butorbetűtató

A Szent István tér kiállításai Városigeti Iparcsarnok Fővárosi Csarnok augusztus hó 18-19-től szeptember hó 15-ig

Table with exchange rates and prices for various goods and services, including Budapest, Wien, and Graz.

Magyar Légiforgalmi Rt.

Budapest, VII. Erzsébet körút 9. (New-York palota) LÉGIFORGALOM BUDAPEST—WIEN BUDAPEST—GRAZ

Table with flight schedules and prices for routes between Budapest, Wien, and Graz, including departure times and fares.

SZÍNHÁZI NAPLÓ SZÍNHÁZ - MOZI

London környékén nyaraló primadonánknak, Pécly Erzsí küldött levelet a Király Színház igazgatóságának, hogy

augusztus elején Pestre jön

és a színház rendelkezésére áll, Pécly Erzsí **augusztus elején** szeretné megkezdeni a próbákat a Király Színház legközelebbi ujdonságából. Ugyancsak értesítést kapott a Király Színház

Petrass Sárától

hogy elvállalja a **Mercenari Mary** című angol operett nő főszerepét és ezért novemberben a színház hívására hajlandó Pestre visszatérni.

A Vignszínház és a Magyar Színház között ezuttal nem színház miatt tört ki a háborúság. **Harsányt** Zsolt és **Yvain** francia zeneszerző közösen írt operettje a csata tárgya, amely operettet Yvain a Magyar Színházban, **Harsányt** Zsolt a Vignszínházban köztölti. Az operettet a két szerző Yvain Antihés-i nyaralójában készíttette el, ahova leutazott

Gaál Franci az operett főszereplője

Férje kísértében. Gaál Franci már tanulja a szerepét, így kétségtelen, hogy a Magyar Színház pere ellenére is az operett a Vignszínházban kerül színre.

Tegnap este nagy vacsorát csaptak a buzáiak a zugligrét **Fácánban**. Fedák Sári vendégei: Babochay Erzsí, Pethő Attila, Bercey Géza, Boross Béla, Loránt Vili és a kar néhány szép fiatal hölgy.

pezsgős jövedükhben mulattak

mikor Fedák előhívatta a cigányt és rágyújtott az átalakított nőtára.

— Elmegy a Fedák Amerikába . . .

Itt vallotta ezután be Fedák, amit eddig félve titkolt, hogy nem járssa Pesten a **Pókhalót**, hanem **szeptember 3-án hajóra** ül és **Kurucz** János turnéjával újra nekiindul Amerikának.

A Vignszínház megszerzte előadásra Kistemachert **„A nagy stájer”** című színművét, amelynek főszerepében

Gombaszög Fride

vog a szezonban először a Vignszínház színpadára lépni. A Vignszínház egyébként erősen szerkesztik a jövő szezonra. Manghamnak **„Leoni”** című drámáját is megszerzte, amelynek rendezésére **Hegedűs Tibort**, a Belvárosi Színház külön-fiatalt rendezőjét szerződtették.

Három hét múlva, augusztus 22-én éri meg a **Nemzeti Színház** megnyitását

90 éves évfordulóját

Az ünnepsékre azonban illetékes körök még csak nem is gondolnak, mert semmiféle hivatalos vagy felhivatalos közlés erre a jelentős kulturdátum ünnepséről nem történt.

Külsőleg csendes nyugalom képét mutatják színházaink, de az igazgatósági irodákban erős munka folyik. A színházgatók már most igyekeznek gondoskodni a jövő szezon slágereiről, amelyek sorában megtalálhatjuk a híres cseh író, **Fritz Langer** „**Periferia**” című életképét. A „**Periferia**” a cseh **Liliom**, nemcsak hasonló témakörénél fogva, de világsikerre szempontjából is. Bécsben Reinhardt rendezte a darabot, amelynek főszerepét **Thimig** játszotta. A szenzációs német rendező a kész és máshol rég eladott darabhoz

új figurát költött

a szerző beleegyezésével. Ez a figura egy kopott, esernyős tudósnak látszó öreg ur, a darab „**rezonőr**”-je minden felvonás végén megjelenik és bölcsen feldolgozza a közönség számára a lepergett felvonás tapasztalatait. Kesergő humorral megírt jelenetek sora Reinhardtól és rendezőtől karát dicséri. A **Periferia**t nálunk a Magyar Színház szerezte meg előadásra, mégpedig abban a formában, amelyben Reinhardt adatta elő.

Jardin de Paris

Telefon: J. 386-31.

Minden este 20 varletó és tánc-attrakció. Kezd. csütörtök, péntek, szombat háromtól reggel 5 órakor.

A zenés pokol

Cortina Griffith

Egy leány, aki mindent mer

Helén Hommes és William Desmond

hétfőtől szerdáig a Kamarában

Egy jubileumi bankett, ahol az ünneplők nem ünnepelnek, hanem egymást szidják

Kinos affér Feld Matyi bankettjén a zeneszerző és a színészek között — Somogyi Nusi leleplezése a csacsenoló Salamon Béláról

Feld Matyi „*A Schlesinger fu esete a Lefkovits Katóval*” című revüje huszonötödik előadása és saját színműró pályája harminc éves évfordulója alkalmával bankettet rendezett. A bankett, amelynek menüje raguleves, eszterpaprikás és turócúsos volt, amelyhez italként sórt szolgáltak fel, impozáns különségek között, a banketten résztvevők saját költségére zajlott le egyik Rakóczi-utti étteremben. Nem helyesen írjuk, hogy zajlott le, mert ennek utóhatása még most folyik. Tudnillik itt történt meg az a csoda, hogy a **zástólok ösztinteseget mondtak egymásnak**, így nem csoda, hogy a

Lefkovits Kató zeneszerzője, Red (Roth) ur alaposan összekapott a revü szereplőivel és viszont

De várjunk csak a sorjára. A bankettéről szóló haditudósításunk itt következik.

A várakozók dühös tányérsörömpölése közepette **Somogyi Nusival** az élen fél 12 órakor bevonult a Lefkovits Kató művészgárdája, a négy fiatal primadonna: **Biró Sári, Lészay Kató, Raoussky Juci** és **Dénes Manci** is teljes számban megjelentek. A kószínházi direktorok képviselőit **Salamon Béla**, a város nevében **Bibit Horváth** János tisztelte meg a bankettel.

A vacsora kellemes hangulatban ragulevessel kezdődött. Matyi boldogan mosolygott, mikor felállt az est vezetésére. **Bibit Horváth**, akik eddig meglehetősen bizalmatlansággal hallgattak, mert Fedák titkos hívt sejtették benne. De **Bibit** hosszú léptessel közeledett a hallgatók szívéhez, mert beszédében végleg pálcát tört Buda felett és Matyi mellett tette le a garast. Matyi ezt köszönettel zsebreavágta a következő magasztos szónoklatában:

— Tavalaj pofonultát volna az, akinek szabad-lyegyet meriem volna kinézni, most megrohannak érte. Tehát jól meg nekem itt terek vissza kedvencemünahoz. (Ezt Matyi minden beszédében elmondja.) Kilenc éyyel ezelőtt egy kifimó újságíró és író, aki itt ül az asztalnál, öt percere kérte kölcsön a diványomat, hogy pi-hennessen rajta. Kölcsön adtam és hét évig ott lakott. Két éve azonban, mióta rosszul kezdett memni nekem, utjánk elváltak, de most újra kezd lenyújtani engem. Hát közlöm, hogy olyan jó nem mehet a **Lefkovits Kató**, hogy még egyszer öt percere szállást adjak ennek a pihenő urnak.

Elénk tányérsörömpölés volt a válasz. Mert hozták a színészek és mit **huztak ki**, mitelőtt a színpadra került volna. Ez a beszéd a zsáros turócúsosra közben sem csuozott el a többi mellett, hanem egy kis

a legnagyobb koponyát viselt **Budapestben**.

Ennek tudatában felajánlotta koponyáját halála utáni dátumra az anatómiai intézetnek. Addig is **Feld Matyi** bérelt revüi számára készítőndő zenék részére. Roth dr. tehát felállt és egyéni szempontjából

éles szavakkal emlékeztet meg a darab szereplőit.

Még pedig annak képesen, hogy mit vittek sikerre a színészek és mit **huztak ki**, mitelőtt a színpadra került volna. Ez a beszéd a zsáros turócúsosra közben sem csuozott el a többi mellett, hanem egy kis

konfliktusra adott alkalmat.

A megdermedt **Somogyi Nusá**, a négy kis primadonna, a görölök **Latabár** Árpádot biztalták a válasza, mikor ez fel is állt és dörgedel-mes választ adott:

— Kijelentem, — mondta **Latabár** a zeneszerző fél fordulva — hogy a darab szereplői csupa kiperőrást érteket az operettjátszának, akiknek mindenesetre el lehet hinni, hogy úgy érik a mesterségüket, mint az illusztris zeneszerző ur, aki ebben az évben ismerkedet meg először a színházzal. Ha ők valamit

klátásainak tarianak a színpadi siker szempontjából,

akkor bizonyára tudják, hogy miért. A szerzőnek természetesen módja lesz még a jövőben orvosiállal élni, mert ha még egyszer operett-zenét ír, akkor bizonyára megvalogatja azokat a hölgyeket és urakat, akik kritika nélkül fogják sikerre vinni számat. De

ezek a hölgyek és urak mások lesznek, nem mi!

Szólt **Latabár** és néma csend lón szavai után. Egy-két görölce viláncolt csak örömben. A szerzők elsavanyodott arcait nyelték le maradék turócúsusztájuk. Ez készítette **Salamon Bélát** a beszédre, arra, hogy ő is felszóljon: **Salamon** igen koncilias hangon ígyve-

kezelt kibékíteni a feleket. Többek között dic-sértte a **Lefkovits Kató** is. . .
Ezt viszont **Somogyi Nusi** nem állhatta szög nélkül, hanem szólásra emelkedve

leleplezte **Salamon Bélát**.

Elmondta, hogy **Salamon** az első felvonás után ezzel jött be öltözőjébe.

„Ez rímest Igazán sajnálnak titeket! A második felvonás után:

„Na, na! . . . egészen tühethető!” A harmadik felvonás után:

„Hát igen jól mulattam. Kitűnő!” A negyedik után nem láttam.

Salamon erre szemégyi kérdésben szólalt fel és kifejtette, hogy **Feld Matyi**lől kért

féltáru jegy ellenében csak a fél előadást:

két felvonást volt jogosítva megnézni, a harmadik felvonást megnézte privát jelkésedéssel, a negyediket pedig senki sem kívánhatja föl. **Salamon** ekkor vette észre, hogy jóformán csak az üres sörös poharaknak beszél. Elszállingózhat az ünneplők. Egyik csoport a zeneszerzők, a másik csoport a színészekkel tartott. Így ért véget Matyi jubileumi bankettje. S. Z.

A főváros egy összegben kifizeti a bankoknak a kislakások bérházak építési költségeit

A bankok lakásépítési kölőjőja gyors tempóban közeledik a befejezéshez. Ez év novemberében elkészülnek az összes lakások és a tanács már augusztus 4-én kiosztja azokat a leg-rászorultabb igénylők között.

Az eredeti tervek szerint a főváros kötelezettséget vállalt arra, hogy 25 éven át lakbér-garancia formájában amortizálja a bankoknál az építési költséget. A közgyűlés azonban gondolt arra, hogy az idők folyamán a lakbérhöz-telést kötelezettség esetleg súlyos teher lesz a főváros számára a különösen a több mint 7 százalékos kamatszolgáltatás volt az, ami ag-akiknek mindenesetre el lehet hinni, hogy úgy érik a mesterségüket, mint az illusztris zeneszerző ur, aki ebben az évben ismerkedet meg először a színházzal. Ha ők valamit

klátásainak tarianak a színpadi siker szempontjából,

akkor bizonyára tudják, hogy miért. A szerzőnek természetesen módja lesz még a jövőben orvosiállal élni, mert ha még egyszer operett-zenét ír, akkor bizonyára megvalogatja azokat a hölgyeket és urakat, akik kritika nélkül fogják sikerre vinni számat. De

ezek a hölgyek és urak mások lesznek, nem mi!

Szólt **Latabár** és néma csend lón szavai után. Egy-két görölce viláncolt csak örömben. A szerzők elsavanyodott arcait nyelték le maradék turócúsusztájuk. Ez készítette **Salamon Bélát** a beszédre, arra, hogy ő is felszóljon: **Salamon** igen koncilias hangon ígyve-

Fizetésemet kapnak a rendőrök

A budapesti államrendőrség őrszemélye-zete, a néhez és farszót szolgálatot teljesítő rendőrök sokat panaszokdottak a néhez meg-előletési viszonyok miatt, illetékes helyen megérőten kezelték a rendőrlégnység ügyét és beláták, hogy a mai néhez gazda-sági helyzet mellett valóban

elviselhetetlenül mostoha a rendőrök sorsa,

akik között nagyon sok a többgyermekes, családi ember. Az ügyel már többször foglalkoztak az illetékes fórumok és arra a meggyőződésre jutottak, hogy **javítani kell a helyzetet**. A pénzügyi viszonyok miatt termézetesen lehetetlen a gyökeres rendezés, azonban ideiglenesen is rendezni akarják a dolgot. Eppen ezért a belügyi kormány elhatározta, hogy felemeli a rendőrlégnység fizetését és értéslőslőnk szerint ezirányban már meg is történt a döntés, amely szerint

tizenegy pengővel emelik fel a rendőrök havi fizetését,

akik augusztus elején már meg is Kapják a felemelt fizetést. Az őrszemélyzet között bizonyára örömet kelt a fizetésjavítás, amelynek összege nem nagy ugyan, de — jobb a semminél.

SALAMANDER

IDÉNYÁRUSÍTÁSA

MEGKEZDŐDÖTT:

Női varrott vászoncipők	
6 pengőtől 11*50-ig	
Női fehér varrott antilop cipők	10.—
Női la fonnott szandálok	14*50
Női gumitalpu sport- és teniszcipők	3*60
Férfi varrott vászoncipők	14*50
Gyermek varrott szandálok	5.— 6.— 7.—

Divatcipőink idényárai a kirakatainkban

SALAMANDER CIPŐ

R. T.

IV., Kecskeméti u. 19. VII., Erzsébet körút 36. Szeged, Kárász u. 6.
IV., Kossuth Lajos u. 2. VI., Andrásy ut 37. Debrecen, Ferenc József u. 22.

